

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Giltig från: 2025-02-26

Innehållsansvar: Andreas Engström, (anden9), Sjukhusfysiker

Giltig till: 2027-02-18

Granskad av: Ina Gillström, (inagi1), Sjukhusfysiker

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Lokala strålskyddsregler för stödfunktioner

Förändringar sedan föregående version

Förlänger giltighetsdatum.

Bakgrund och syfte

Det finns krav på dokumenterade rutiner som ska tillämpas för de arbetsmoment som omfattar strålkällor avsedda för exponering, enligt 5 § 3 kap. och 2 § 4kap. Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrift om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning (SSMFS 2018:1).

Syfte och mål med denna rutin är att arbetstagare vid Stödfunktioner på Bild- och Funktionsmedicin ska känna till de lokala strålskyddsregler som gäller för arbete i skyddat och kontrollerat område på

Skaraborgs sjukhus.

Utförande

På Skaraborgs sjukhus finns lokaler som klassas som skyddat respektive kontrollerat område i enlighet med 3 och 4 §§ 4 kap. SSMFS 2018:1. Arbetstagare på Stödfunktioner arbetar inom dessa områden och kan då erhålla stråldos i samband med dessa arbetsuppgifter.

Strålsäkerhetsregler för arbetstagare på Stödfunktioner

- Arbetstagare som befinner sig inne på skyddat eller kontrollerat område samtidigt som genomlysning/exponering pågår ska under alla förutsättningar bära strålskyddsutrustning. Med

strålskyddsutrustning avses blyförkläde i form av väst, kjol (alternativt förkläde) samt halskrage.

- I största möjliga mån ska strålskärmar (takhängda strålskärmar, bordshängda strålskärmar och golvstativ med strålskärmar) användas för att begränsa spridd strålning till arbetstagare.
- I den teoretiska strålskyddsutbildningen specificeras olika tekniker för att minska stråldosen till personalen, exempelvis: avståndslagen, blända in strålfältet och lågdosläge. Dessa tekniker ska självklart användas i det praktiska arbetet.
- Alla arbetstagare som tillhör kategori A eller är utsedda för stickprovsmätning ska bära persondosimeter på anvisat sätt.
- Alla arbetstagare som tillhör kategori B ska bära elektroniska dosimeter när arbete utförs där personen kan erhålla stråldos. Arbetstagare kan erhålla stråldos när de befinner sig inne på kontrollerat- eller skyddat område samtidigt som genomlysning/exponering pågår.
- En kvinnlig arbetstagare som är gravid och har anmält detta till närmaste chef har rätt att under återstoden av graviditeten omplaceras till arbete som inte är förenat med joniserande strålning. Om den gravida kvinnan väljer att inte omplaceras skall arbetsgivaren planera arbetet så att stråldosen till fostret blir så liten som rimligen är möjlig och så att det är osannolikt att stråldosen till fostret överstiger 1 mSv under återstoden av graviditeten.
- Endast arbetstagare som bidrar till arbetet ska vistas i skyddat eller kontrollerat området när genomlysning/exponering pågår. Om behov föreligger kan arbetstagare under upplärning, studenter och studiebesök få vistas i skyddat eller kontrollerat området samtidigt som genomlysning/exponering pågår.
- Alla avvikelser som gav eller kunde ha gett patienter eller arbetstagare en onormalt hög stråldos ska anmälas av berörda arbetstagare i sjukhusets avsedda avvikelserapporteringssystem (MedControl PRO).

Strålskyddsombud ska utses av enhetschef. Hen ansvarar för följande områden:

- Är verksamhetens stöd i strålsäkerhetsarbetet och arbetar aktivt för att strålsäkerhetsregler är kända och tillämpas.
- Är kontaktperson mot utsedd sjukhusfysiker.

- Ansvarar för årlig kontroll av strålskyddsutrustning, samt beställning av ny strålskyddsutrustning vid behov.
- Tillhandahåller persondosimetrar till arbetstagare i kategori A och kategori B i den omfattning som Strålsäkerhetsmyndighetens författningssamling anger.

Alla arbetstagare som befinner sig inne på skyddat eller kontrollerat område samtidigt som genomlysning/exponering pågår ska ha genomgått teoretisk strålskyddsutbildning. Utbildningen ska upprepas minst vart tredje år eller oftare vid behov.

Relaterad information

[Omhändertagande av strålningsrelaterad avvikelse](#)

Käll- och litteraturförteckning

Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning (SSMFS 2018:1)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Innehållsansvar: Andreas Engström, (anden9), Sjukhusfysiker

Granskad av: Ina Gillström, (inagi1), Sjukhusfysiker

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9723-1331555881-12

Version: 5.0

Giltig från: 2025-02-26

Giltig till: 2027-02-18